

**«SIGUEU MISERICORDIOSOS
COM EL VOSTRE PARE ÉS MISERICORDIÓS» (Lc 6,36).
SER AL COSTAT DELS QUI PATEIXEN EN UN CAMÍ DE CARITAT**

**Missatge del Sant Pare Francesc
per a la XXX Jornada Mundial del Malalt (11 de febrer de 2022)**

Benvolguts germans i germanes,

Fa trenta anys, sant Joan Pau II va instituir la Jornada Mundial del Malalt per a sensibilitzar el poble de Déu, les institucions sanitàries catòliques i la societat civil sobre la necessitat d'assistir els malalts i els qui els cuiden.¹

Estem agraïts al Senyor pel camí realitzat a les Esglésies locals d'arreu del món durant aquests anys. S'ha avançat bastant, però encara queda molt de camí per recórrer per a garantir a totes les persones malaltes, principalment en els llocs i en les situacions d'una pobresa i exclusió més gran, l'atenció sanitària que necessiten, així com l'acompanyament pastoral per tal que puguin viure el temps de la malaltia units a Crist crucificat i ressuscitat. Que la XXX Jornada Mundial del Malalt —la celebració conclusiva de la qual no tindrà lloc a Arequipa, al Perú, per raó de la pandèmia, sinó a la Basílica de Sant Pere al Vaticà— pugui ajudar-nos a créixer en el servei i en la proximitat a les persones malaltes i les seves famílies.

1. Misericordiosos com el Pare

El tema escollit per a aquesta trentena Jornada, «Sigueu misericordiosos com el vostre Pare és misericordiós» (Lc 6,36), ens fa girar la mirada cap a Déu «ric en misericòrdia» (Ef 2,4), que sempre mira els seus fills amb amor de pare, fins i tot quan aquests se n'allunyen. De fet, la misericòrdia és el nom de Déu per excel·lència, que manifesta la seva naturalesa, no com un sentiment ocasional, sinó com una força present en tot el que ell realitza. És força i tendresa alhora. Per això podem afirmar amb sorpresa i gratitud que la misericòrdia de Déu té en si mateixa tant la dimensió de la paternitat com la de la maternitat (cf. Is 49,15), perquè ell ens cuida amb la força d'un pare i amb la tendresa d'una mare, sempre disposat a donar-nos nova vida en l'Esperit Sant.

2. Jesús, misericòrdia del Pare

El testimoni suprem de l'amor misericordiós del Pare als malalts és el seu Fill unigènit. Quantes vegades els Evangelis ens narren els encontres de Jesús amb persones que pateixen diferents malalties! Ell «recorria tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint entre el poble malalties i xacres de tota mena» (Mt 4,23). Podem preguntar-nos: ¿per què aquesta atenció particular de Jesús pels malalts, fins al punt que es converteix també en l'obra principal de la missió dels Apòstols, enviats pel Mestre a anunciar l'Evangelium i a guarir els malalts? (cf. Lc 9,2).

---

¹ Cf. Carta al cardenal Fiorenzo Angelini, president del Consell Pontifici per a la Pastoral dels Agents Sanitaris, amb motiu de la institució de la Jornada Mundial del Malalt (13 de maig de 1992).

Un pensador del segle XX ens suggereix una motivació: «El dolor aïlla completament i és d'aquest aïllament absolut d'on sorgeix la crida a l'altre, la invocació a l'altre.»² Quan una persona experimenta en la seva pròpia carn la fragilitat i el sofriment provocats per la malaltia, també el seu cor s'entristeix, la por creix, els interrogants es multipliquen; trobar la resposta a la pregunta sobre el sentit de tot el que passa és cada vegada més urgent. Com no recordar els nombrosos malalts que, durant aquest temps de pandèmia, han viscut en la solitud d'una unitat de cures intensives l'última etapa de la seva existència atesos, sens dubte, per agents sanitaris generosos, però lluny dels seus éssers estimats i de les persones més importants de la seva vida terrenal. Heus aquí, doncs, la importància de comptar amb la presència de testimonis de la caritat de Déu que vessin sobre les ferides dels malalts l'oli del consol i el vi de l'esperança, seguint l'exemple de Jesús, misericòrdia del Pare.³

3. Tocar la carn sofrent de Crist

La invitació de Jesús a ser misericordiosos com el Pare adquireix un significat particular per als agents sanitaris. Penso en els metges, els infermers, els tècnics de laboratori, en el personal encarregat d'assistir i cuidar els malalts, així com en els nombrosos voluntaris que donen un temps preciós als qui pateixen. Benvolguts agents sanitaris, el vostre servei al costat dels malalts, realitzat amb amor i competència, transcendeix els límits de la professió per a convertir-se en una missió. Les vostres mans, que toquen la carn sofrent de Crist, poden ser signe de les mans misericordioses del Pare. Siguen conscients de la gran dignitat de la vostra professió, així com també de la responsabilitat que aquesta comporta.

Beneïm el Senyor pels progressos que la ciència mèdica ha realitzat, sobretot en aquests últims temps. Les noves tecnologies han permès desenvolupar tractaments que són molt beneficiosos per a les persones malaltes; la investigació continua aportant la seva valuosa contribució per tal d'erradicar malalties antigues i noves; la medicina de rehabilitació ha desenvolupat significativament els seus coneixements i competències. Tot això, però, no ens ha de fer oblidar la singularitat de cada persona malalta, amb la seva dignitat i les seves debilitats.⁴ El malalt és sempre més important que la seva malaltia i per això cada enfocament terapèutic no pot prescindir d'escoltar el pacient, la seva història, les seves angoixes i les seves pors. Fins i tot quan no és possible guarir, sempre és possible cuidar, sempre és possible consolar, sempre és possible fer sentir una proximitat que mostra interès per la persona abans que per la seva patologia. Per això espero que la formació professional capaciti els agents sanitaris per a saber escoltar i relacionar-se amb el malalt.

4. Els centres d'assistència sanitària, cases de misericòrdia

La Jornada Mundial del Malalt també és una ocasió propícia per a centrar la nostra atenció en els centres d'assistència sanitària. Al llarg dels segles, la misericòrdia pels malalts ha portat la comunitat cristiana a obrir innombrables «hostals del bon samarità», per tal

---

² E. Lévinas, «*Une éthique de la souffrance*», a *Souffrances. Corps et âme, épreuves partagées*, J.-M. von Kaenel edit., Autrement, París 1994, p. 133-135.

³ Cf. *Missal Romà*, Prefaci Comú VIII, *Jesús, bon samarità*.

⁴ Cf. Discurs a la Federació Nacional dels Col·legis de Metges i Cirurgians Dentals (20 de setembre de 2019).

d'acollir i guarir malalts de qualsevol tipus, sobretot aquells que no trobaven resposta a les seves necessitats sanitàries, per raó de la pobresa o de l'exclusió social, o per les dificultats a l'hora de tractar certes patologies. En aquestes situacions són sobretot els infants, la gent gran i les persones més fràgils els qui pateixen les pitjors conseqüències. Molts missioners, misericordiosos com el Pare, van acompanyar l'anunci de l'Evangelí amb la construcció d'hospitals, dispensaris i centres de salut. Són obres valuoses mitjançant les quals la caritat cristiana ha pres forma i l'amor de Crist, testimoniats pels seus deixebles, s'ha tornat més creïble. Penso sobretot en els habitants de les zones més pobres del planeta, on a vegades cal recórrer llargues distàncies per a trobar centres d'assistència sanitària que, malgrat que compten amb recursos limitats, ofereixen tot el que tenen a la seva disposició. Encara hi ha un llarg camí per recórrer i en alguns països rebre un tractament adequat continua essent un luxe. Ho demostra, per exemple, la manca de disponibilitat de vacunes contra el virus de la Covid-19 en els països més pobres; però encara més la manca de tractaments per a patologies que requereixen medicaments molt més senzills.

En aquest context, vull reafirmar la importància de les institucions sanitàries catòliques: són un tresor preciós que cal custodiar i sostenir; la seva presència ha caracteritzat la història de l'Església per la seva proximitat als malalts més pobres i a les situacions més oblidades.⁵ Quants fundadors de famílies religioses han sabut escoltar el crit de germans i germanes que no disposaven d'accés als tractaments sanitaris o que no estaven ben atesos i s'han entregat al seu servei! Encara avui dia, fins i tot en els països més desenvolupats, la seva presència és una benedicció, perquè sempre poden oferir, a més de la guarició del cos amb tota la perícia necessària, també aquella caritat gràcies a la qual els malalts i els seus familiars ocupen un lloc central. En una època en la qual la cultura del rebuig està molt difosa i a la vida no sempre se li reconeix la dignitat de ser acollida i viscuda, aquestes estructures, com cases de la misericòrdia, poden ser un exemple en la protecció i la cura de qualsevol existència, fins i tot de la més fràgil, des de la seva concepció fins a la seva fi natural.

5. La misericòrdia pastoral: presència i proximitat

Al llarg d'aquests trenta anys el servei indispensable que realitza la pastoral de la salut s'ha reconegut cada vegada més. Si la pitjor discriminació que pateixen els pobres —i els malalts són pobres en salut— és la manca d'atenció espiritual, no podem deixar d'oferir-los la proximitat de Déu, la seva benedicció, la seva Paraula, la celebració dels sacraments i la proposta d'un camí de creixement i maduresa en la fe.⁶ En aquest sentit, voldria recordar que la proximitat als malalts i la seva atenció pastoral no sols és una tasca d'alguns ministres específicament dedicats a això; visitar els malalts és una invitació que Crist fa a tots els seus deixebles. Quants malalts i quantes persones grans viuen a casa seva i esperen una visita! El ministeri de la consolació és responsabilitat de tot batejat conscient de la paraula de Jesús: «Estava malalt i em va visitar» (Mt 25,36).

---

⁵ Cf. *Àngelus* des del Policlínic «Gemelli» de Roma (11 de juliol de 2021).

⁶ Cf. Exhort. ap. *Evangelii gaudium* (24 de novembre de 2013), 200.

Benvolguts germans i germanes, encomano tots els malalts i les seves famílies a la intercessió de Maria, salut dels malalts. Que units a Crist, que porta damunt seu el dolor del món, puguin trobar sentit, consol i confiança. Prego per tots els agents sanitaris perquè, plens de misericòrdia, ofereixin als pacients, a més de les cures adequades, la seva proximitat fraternal.

Imparteixo a tothom amb afecte la benedicció apostòlica.

Francesc

Roma, Sant Joan del Laterà, 10 de desembre de 2021, Memòria de la Benaurada Verge Maria de Loreto.